

ВІД УПОРЯДНИКА

Віктор Григорович Китастих народився 30 липня 1943 року в м. Немирові Вінницької області. У шестимісячному віці він разом із матір'ю потрапив до німецьких таборів для переміщених осіб (DP), звідки родина Китастих переїхала до США. Там здобув середню освіту і скінчив бакалаврські гуманітарні студії у відділенні Каліфорнійського університету в місті Сан-Дієго.

1979 року Віктор Китастих успішно скінчив магістерський курс з порівняльного літературознавства і захистив наукову роботу на здобуття вченого ступеня магістра наук у галузі літературознавства. Володів усіма основними європейськими мовами. Продовжував займатися науково-дослідною роботою і 1984 року захистив докторську дисертацію (PhD) з теорії літератури на тему «У пошуках теорії ідентичності літератури» (мовою оригіналу повна назва така: "Toward an identity theory of literature. Identification and involvement in reader response").

1992 року з глибоких патріотичних міркувань приїхав працювати в незалежну Україну і віддавав усі свої знання та вміння розбудові нашої держави. З квітня по грудень 1992 р. – професор Інституту українознавства в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. Від вересня 1992 р. по січень 1993 р. – консультант з питань науки та зовнішніх зв'язків Групи радників Верховної Ради України. З січня 1993 р. по жовтень 1997 р. – директор Дому Америки Інформаційного агентства США при Посольстві США в Україні; з листопада 1997 р. по лютий 1998 р. – відповідальний працівник Посольства США з питань торгівлі та інвестицій в Україні. У 1998 р. Віктор Китастих працював науковим консультантом Парламентської бібліотеки й очолював інформаційний проект «Розвиток інформаційно-дослідницької бази Парламентської бібліотеки України». Від 1998 р.

був директором Українського відділення «Асоціації колишніх членів Конгресу США», під орудою якої вже кілька років успішно втілюється в життя запроваджена для випускників українських вузів програма стажування «Помічник голови Комітету Верховної Ради».

Проте це лише частина неймовірно плідної і справді самовідданої діяльності Віктора Китастого в Україні. Важко виміряти його внесок у розбудову української освіти, зокрема Національного університету «Киево-Могилянська академія». З перших днів відродження Академії Віктор завжди був поряд, завжди з'являвся тоді, коли справді був потрібний, і завжди допомагав, не акцентуючи при цьому (і це ще м'яко сказано стосовно виняткової скромності цієї людини) на власній ролі. Він брав найактивнішу участь у розвитку викладання англійської мови, інформаційно-комп'ютерного забезпечення, магістерських програм та в розбудові бібліотеки НаУКМА. З 1998 р. й до останньої хвилини свого життя працював старшим радником магістерської програми «Економічна теорія» Консорціуму економічних досліджень та освіти (EERC).

Він мав дивовижний талант співчувати і розуміти, перейматися чужими проблемами й знаходити їм вирішення – він сам пропонував допомогу, і не було такого випадку, щоб ця допомога була зайвою, нав'язливою чи невчасною. Допомагати людям – це також був його світлий і радісний талант.

За великі заслуги в розвитку Університету 1998 р. Віктор Китастих був удостоєний звання почесного доктора НаУКМА. Окрім іншого, саме тут, в Академії, вповні розкрився його великий дар ученого й педагога: в останні роки він був професором кафедри філології НаУКМА, вельми успішно викладав теорію літератури, виступав з науковими студіями, керував унікальним науково-дослідним семінаром на магістерській програмі з компаративістики і пов'язував своє майбутнє в Україні саме з любов'ю його серцю професорською працею.

Це, мабуть, єдиний проект, який йому не судилося реалізувати повною мірою – просто не вистачило життя, що абсолютно несподівано урвалося на злеті (і це навіть не метафора, коли згадати сонячну спортивну залу Академії) 22 вересня 2000 року. Але якщо можна говорити про відведене людині на цьому світі як про своєрідний проект, то проект Віктора Китастого – величний задум вільної, творчої, доброї, завжди усміхненої людини – відбувся вповні.

В ясному розумінні цього й укладений науковий збірник, який ви тримаєте в руках. Передовсім тут представлений ури-

вок з докторського дослідження Віктора Китастого, про окрему книжкову публікацію якого сам Віктор за життя якось подбати не встиг (не про себе йшлося). Кафедра філології має твердий намір виправити цю несправедливість у ближчому часі.

Сьогодні ж у цьому збірнику разом з Віктором Китастим виступають науковці з різних країв і різних поколінь: відомі вчені зі США, Канади, Австралії та України, викладачі й науковці кафедри філології, аспіранти, магістри і навіть бакалаври НаУКМА, зосібна ті, котрі мали щастя бути учнями Віктора Китастого, слухати його лекції, спілкуватися з ним – себто те філологічне, а ширше – гуманітарне коло, в якому на зламі тисячоліть жив і працював, журився і радів Віктор Китастий. Кожна з відібраних до публікації студій містить, на наш погляд, ґрунтовні концептуальні судження, оригінальні спостереження і, головне, ту живу думку, яка неодмінно приверне увагу літературознавців і тепер, і в майбутньому: і тих, котрі знали Віктора особисто, й тих, котрі запізнаються з ним завдяки опублікованим тут цікавим дослідженням.

Інакше кажучи, вміщені тут студії – це не тільки щиросердний вияв поваги і любові до Віктора Китастого, а й продовження того морально-філософського і загалом духовно-інтелектуального полілогу, учасниками якого розумні люди лишаються назавжди.

Неможливо повірити в те, що Віктора з нами більше не буде. Весь час не полишає відчуття, що зараз у коридорах Академії промайне його розкуйовджений чуб, спалахне його життєрадісна і трохи сором'язлива усмішка, яка дасть тобі наснагу на цілий день... Цього не буде. Ми більше не зустрінемося з Віктором на подвір'ї Академії. Але розминутися з ним як з одnodумцем, співрозмовником і надією – надією на мудрість, честь і свободу, – на це ми не маємо права. І ми не розминемося.